

МОТИВИ

към проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2011 г. за условията и реда за допускане и явяване на изпит по чл. 186, ал. 3, т. 3 от Закона за здравето на граждани на трети държави, придобили професионална квалификация по медицинска професия и/или специалност в областта на здравеопазването в трета държава

Причини, които налагат приемането на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2011 г. за условията и реда за допускане и явяване на изпит по чл. 186, ал. 3, т. 3 от Закона за здравето на граждани на трети държави, придобили професионална квалификация по медицинска професия и/или специалност в областта на здравеопазването в трета държава

Към настоящия момент заявителите по реда на Наредба № 4 от 2011 г. подават заявления, чиито образци са приложения към чл. 4, ал. 1 и чл. 5, ал. 1 на наредбата. Съответно актуализирането на образците налага промяна на наредбата. Това забавя и затруднява актуализирането им и не е в унисон с практиката, въведена със Закона за признаване на професионални квалификации (ЗППК), съгласно който органът по признаване утвърждава образеца на заявление (образците на заявления по реда на ЗППК са утвърдени със заповед на министъра на здравеопазването). По тази причина в проекта на наредба е предвидено образците на заявления да се утвърждават със заповед на министъра на здравеопазването.

Към настоящия момент в чл. 7, ал. 3, т. 4 на Наредба № 4 от 2011 г. е регламентирано, че министърът на здравеопазването отказва допускане до изпит по чл. 186, ал. 3, т. 3 от Закона за здравето, когато продължителността на проведеното от заявителя обучение за професионална квалификация или специалност е по-малко от 2/3 от изискваното в Република България. Наредбата не предвижда възможност при констатиране на посоченото несъответствие да се взема предвид професионалният опит на заявителя. Това налага да бъде отказвано допускане до изпит на заявители, при които е налице такова несъответствие, но които имат значителен професионален опит по съответната професия, който би могъл да го компенсира. Този подход поставя в неравнопоставено положение заявителите по реда на Наредба № 4 от 2011 г. спрямо заявителите по реда на ЗППК – граждани на държави членки на ЕС, ЕИП и Швейцария, придобили професионалната си квалификация в трета държава. При посочените

заявители по реда на ЗППК се взема предвид и професионалният им опит при извършване на сравнението на преминаването от тях обучение с нормативните изисквания в Република България, а в случаите по § 3а, ал. 2 от Допълнителните разпоредби на ЗППК министърът на здравеопазването им предлага полагане на държавните изпити, посочени в единните държавни изисквания, независимо от продължителността на проведеното от тях обучение. По тази причина в проекта на наредба е предвидено заявителите да представят и документи за професионален опит, в случай че продължителността на проведеното от тях обучение е по-малко от 2/3 от изискваното в Република България, за да се извърши преценка дали този опит може да компенсира установеното несъответствие. Това няма да доведе до достъп до системата на здравеопазване в Република България на лица без необходимата професионална подготовка, тъй като професионалният опит на заявителя ще му осигури само право да се яви на изпит по чл. 186, ал. 3, т. 3 от Закона за здравето, включващ държавните изпити, определени в единните държавни изисквания за придобиване на съответната медицинска професия. Именно полагането на посочения изпит (на който той ще получи право да се яви) е гарантът, че заявителят е професионално подготвен в достатъчна степен.

Към момента в наредбата не са актуализирани изискванията за заверка на преводите на документите, които не са издадени в Република България, поради което с проекта на наредба това несъответствие се отстранява – отпада отмененото изискване за заверка на превода от Министерството на външните работи и се заменя с действащото към момента изискване подписът на преводача да се заверява нотариално в Република България, ако преводът е извършен в Република България. За по-голяма яснота се прецизират и текстовете, касаещи заверката на самите документи, които не са издадени в Република България.

Действащата наредба предвижда изпитът по чл. 186, ал. 3, т. 3, буква „а“ от Закона за здравето да се организира и провежда от висшите училища два пъти годишно. Тази редакция не дава възможност за по-често провеждане на изпита при необходимост и желание от страна на висшите училища. По тази причина с проекта на наредба се въвежда възможност (не задължение) посоченият изпит да се провежда и по-често.

Формулировката на чл. 11 на Наредба № 4 от 2011 г. съдържа препратки към отменен нормативен акт – Наредба № 34 от 2006 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (Обн. ДВ, бр. 7 от 2007 г., отм. ДВ, бр. 7 от 2015 г.). Това налага актуализиране на посочените разпоредби (чл. 11, ал. 1 и 2 на наредбата).

Цел на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2011 г.

С проекта на наредба се цели: съкращаване на сроковете за актуализиране при необходимост на образците на заявления; създаване на възможност при извършването на оценката на документите на гражданите на трети държави, с оглед допускането им до изпит по чл. 186, ал. 3, т. 3 от Закона за здравето, да се взема предвид и придобитият от тях професионален опит; актуализиране на изискванията за заверка на преводите на документите, издадени в чужбина съобразно действащото законодателство; създаване на нормативна възможност за по-често провеждане на изпита по чл. 186, ал. 3, т. 3, буква „а“ от Закона за здравето и актуализиране и прецизиране на действащи разпоредби.

Очаквани резултати от приемането на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2011 г.

Очакваните резултати от приемането на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2011 г. са:

- осигуряване на възможност за допускане до изпита по чл. 186, ал. 3, т. 3 от Закона за здравето на заявители, чиито професионален опит по съответната професия/специалност би могъл да компенсира по-кратката (с повече от 1/3) продължителност на проведеното от тях обучение спрямо изискваното в Република България – това от своя страна ще има положителен ефект върху системата на здравеопазването, тъй като след полагането на изпита тези специалисти ще могат да се интегрират успешно на пазара на труда в страната;

- по-добро административно обслужване на заявителите чрез създадената възможност изпитът по чл. 186, ал. 3, т. 3, буква „а“ от Закона за здравето да се провежда и повече от два пъти в годината при необходимост, създадената възможност за по-бързо актуализиране на образците на заявления и прецизирането на текстовете относно изискванията за заверка на прилаганите документи и преводите им.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2011 г.

Приемането на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2011 г. няма да доведе до въздействие върху държавния бюджет, тъй като не се изискват финансови средства от държавния бюджет за изпълнение на предвидените

промени в проекта на акт. Проектът няма финансово въздействие върху заявителите и висшите училища, провеждащи изпит по чл. 186, ал. 3, т. 3 от Закона за здравето.

Анализ за съответствието на проекта на наредба с правото на Европейския съюз

От извършения анализ за съответствие с правото на Европейския съюз се установи, че обществените отношения, предмет на проекта на наредба, не са регламентирани в европейското право и тяхната уредба е предмет на национално решение и е от компетентността на отделните държави-членки. Това произтича от разпоредбата на чл. 168, пар. 7 от Договора за функциониране на Европейския съюз, която предвижда изключителна компетентност на държавите-членки по определяне на здравната им политика.